

նան իւրեանց նպաստները ի վերաշինու-
թիւն աստուածային Տաճարին Ս. Գէ-
որգեայ Ամանթիոյ, որով մեր այնպիսի
եղբայրներ առաւելապէս իմն խրատոյս
առեալ և ոգևորեալ պիտի մխիթա-
րուին ըստ հոգւոյ և ըստ մարմնոյ:

Հ Ա Շ Ի Ի

ՆԱԽԳԱՀԻ ԺՈՂՈՎՈՅ ԻՈՐԸՐՈՅ ՄԱՐԿԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՈՒՆ ՍՐՈՑ ՔՐԻՍՏՈՒ ԼՈՒՍԱՌՈՐ-
ՋԻՆ ՀԱՅՈՑ ՎԱՍՆ 1871 ԱՄԻ:

(Ե. Բ. Ի. Ի. Ժ. Կ. Գ. Բ. Գ.)

Պատենում եմ այս տեղ յիշել այն նորընտիր
անդամոց անունները, որոց յիշատակը անմոռանա-
լի պիտի մնան ընկերութեան յիշատակարանում.
Իսկ բոլոր անդամոց անունները իսկզբանէ հաս-
տատուեան Մարգասիրական Ընկերութեան որ-
քան որ գրուած կան յիշատակարանի մէջ մինչև
1871 տարին, հաշուիս վերջին թերթերում ա-
ռանձին ցուցակաւ կառաջարկեմ սիրելի հանգի-
սականացի ի տեղեկութիւն:

1871 որորգայ լինեացում քանոսանք ան-
բունիքը անա որանք էն:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

1. Կերպարիւ իշխանապետ ներգործական պետա-
կան խորհրդական սենեկապետ և Ապետ Լազա-
րեանց Խաչատուր աղայն (այժմ հանգուցեալ),
իւր առանձին խրատուական և քաջախրական
նամակի հետ ուղարկեց և անդամակցութեան
գումարը, ես և իմ ընկերակիցները ի ցոյց ե-
րախտագիտութեան կատարել տուինք փառաւոր
հանդիսով քաղաքիս նորաշէն սուրբ Լուսաւորիչ
եկեղեցում մաղթանք, փան կենաց և առողջու-
թեան նորա, և հոգեհանգիստ Լազարեանց ար-
ժանաշխատակ տոհմի բոլոր ննջեցող հոգւոց հա-
մար, հրատարակելով պատուական «Արարատի»,
մէջ ի գիտութիւն համայնազգին մերոյ, և այն
երիտասարդներին, որոնք իւր'անց ուսումը աւար-
տել են Մոսկովայի Լազարեանց ճեմարանում, 2.
Տփղիսաբնակ Անտոն Սողոմոնեան Դորդանեանց,
3. Հուշուարեանկ մահտեսի Յովհաննէս Օրբե-
լեանց, 4. Համախարեանկ Յովհաննէս քեզ Հաչն-

չահեանց, 5. Հուշուարեանկ Ոսկան Խաչատրեանց,
6. ընկերութիւն Արեւիանցի և Բեղարեանցի, 7.
Հուշուարեանկ Վարապետ Գրիգորեան Աւետեանց,
8. Հուշուարեանկ Միրապէլ մահտեսի Յովհաննէս-
եան Օրբեկեանց, 9. Հուշուարեանկ Յովակիմ
Բունիաթեանց, 10. Գորիցի Ստեփաննոս Բարա-
լեանց, 11. Հուշուարեանկ Յակոբ Խաչատրեանց,
12. Հուշուարեանկ Առաքել Գրիգորեան Բարա-
լեանց, 13. Աստիճանաւոր Նաւասարդ Մալա-
ֆեանց, 14. Աստիճանաւոր Գրիգոր տէր Համար-
ձումեան տէր Յովհաննիսեանց, 15. Բագուարեանկ
Սերգէյ Յովհաննիսեան Մելիքեանց, 16. Տփղի-
սաբնակ Աստուածատուր տէր Յակոբեանց, 17.
Հուշուարեանկ Պօղոս Գրիգորեան Սարգսեանց,
18. Համախարեանկ Վարապետ Յովհաննիսեան
Բալանթարեանց

Տարեկանները

1. Մովսէս Սերգէյեանց, 2. Սամուէլ Սա-
պուկեանց, 3. Գէորգ քեզ Վարդանեանց, 4.
Յարութիւն Պուպուեանց, 5. Յովհաննէս Մայիլ-
եանց, 6. Վարապետ Քեօշարեանց, 7. Գէորգ
Քիւրքչեանց, 8. Քաւիթ Գրիգորեանց, 9. Անդրէ-
աս Մելիքեանց 10. Համարձում քեզ Իւզըաշ-
եանց, 11. Գարասիմ Ժամհարեանց, 12. Աւան
Հահինեանց, 13. Պետրոս Յովսէփեանց, 14.
Զուհուտ Վալատեանց, 15. Միլքում Զարկար-
եանց, 16. Մկրտիչ Ալէքսանեանց, 17. Աուկաս
Ղազարեանց, 18. Ալէքսանդր տէր Յա-
կոբեանց, 19. Գրիգոր Միրզայ Աւագեանց,
20. Յակոբ Մեհրապեանց, 21. Մարտիրոս
Վասիլեանց, 22. Սարգիս Զարկարեանց,
23. Յակոբ տէր Խորաչեանց, 24. Գրիգոր տէր
Խորաչեանց, 25. Յակոբ Փերզատեանց, 26. Յա-
կոբ Բարախանեանց, 27. Առաքել Թումայեանց,
28. Եղիայ Եղիազարեանց, 29. Յովհաննէս
Պատուականեանց, 30. Յովհաննէս Մելքում-
եանց, 31. Յովհաննէս Սերգէյեանց, 32. Թով-
մաս Սերգէյեանց, 33. Յարութիւն Մելիքեանց,
34. Յարութիւն Հահնազարեանց, 35. Զաւատ
Ղազարեանց, 36. Աւետիս քեզ տէր Պետրոսեանց, 37.
Սողոմոն Ստեփանեանց, 38. Սերգէյ Հանարանդ-
եանց, 39. Բալասի Գրիգորեանց, 40. Արէլ Սող-
ոմոնեանց Լուարսաբեանց, 41. Անտոն Ըմիտուէ,
42. Լիւզփիկ Սերգէյեանց, 43. Վարապետ Աղամ-
բանեանց, 44. Մատիւլ, Մեծնիկեանց, 45. Վա-
րապետ Գրիգորեանց, 46. Յովհաննէս Ալաբեանց,
47. Եփրեմ Տէր Մարտիրոսեանց, 48. Գրիգոր
Ռափայիկեանց, 49. Իւան մահտեսի Օհանեանց,
50. Մկրտիչ մելիք Մուսայեանց, 51. Մինաս Յա-
րութիւնեանց, 52. Մկրտիչ Նարաթեանց 53.
Վառվառէ Վարդազարեանց:

Ճշմարտութիւնը պահանջում է շուրջ, այլ յի-
րեան հանել այն մարգասիրական ծիրը և աշխա-
տանքը, որ քանի մի խորհրդական անդամներ և

միւս անդամներ Ընկերութեան օգնել են իւրեանց կարողութեան չափ Ընկերութեան միջոցները զօրաւոր կացուցանելու և նորա Անրամոց թիւը բազմացուցանելու համար: Ես իմ ընկերակից խորհրդոյ Անդամներէ հետ ի միասին սրարտաւորութիւն եմ համարում երախտագէտ և սերտեռանգ հոգեով մեր խորին շնորհակալութիւնը յայտնել, նախ խորհրդոյ անդամ Պարոն Յակոբ Ապրէսեանցին, որ սկսեալ Ընկերութեան հաստատութեան օրից, որպէս վկայում են և նորա գործերը, քաջասիրտ բաւ աւարելոյն Պօղոսի և Զ. յետինսն մտանալով և դէպ ի յառաջ ներառելով, իւր խօսքն բնաւորութեամբ կարողացել է գրաւել տեղւոյս հասարակութեան սիրտը և իւրաքանչիւր քայլում ընկերութեան գործը որպէս թէ արհեստ է արել իւր համար մտանալով համարեա թէ իւր սեպհական կարիքները, որ աւուր փաստակում է քաջ մշակի նման հերկել մարմնեղէն սրտերի կոշտ ու կոպիտ հողերը իւր քաջասուս և բնածիր շնորհքովը, բարի սերմեր ցանկնով բանաւոր երկիրներէ վերայ Այս ազգասէր Պարոնը իւրաքանչիւր տարի մեր խրդճալի ազգայնաց անանկաց, որբաց և դեռահաս մանկանց համար հոտաւէտ բանաւոր ծաղիկներ ժողովելով բնծայարբում է Ընկերութեան նորա գործութիւնը և անողութիւնը անչարժ պահպանելու համար, որով մեծ ուրախութիւն և քաջաբերութիւն է տալի մեր ամենեցունց: Այս տարի ևս յիշեալ Պարոնը կարողացաւ գտնել չորս անձինք, անխոփոխ անդամներ: Երբորդ, Խորհրդոյ անդամ և գանձապետ Գրիգոր Թաւմայեանցն, նրամանապէս իւր անդապար աշխատութեամբ Ընկերութեան գումարաց տոկոսիքը շատացնելով և միշտ խնայողութիւն պահպանելով գումարաց և ծախսարարութեան մէջ, կարողացել է բայ ի սորանից գտնել և երկու անխոփոխ անդամներ: Այս պարոնի անձնագրէ գործունեութիւնը, որ քանի մի օրինակներով Բագու քաղաքում ցոյց է տուել մինչև մեր Ընկերութեան հաստատուելը, և յետ այնորիկ, անմոռանալի է և պիտի մնայ իւր ընկերակիցաց և նորա ծանօթ անձանց սրբօտերում: Նորայայտնի և անյայտ կարեկցութիւնները և ջանքը մանրամասն կրկը աւելորդ եմ համարում: Գիտխարէնը թնոյ նա ստանայ իւր Ասեղծողից: Գանք այժմ միւս աշխատակից անդամները:— 1. Հուշուարնակ պարոն Օհանջանն Գրիգորեան Հասարակեանց, որ գտել է մի անխոփոխ անդամ: 2. Հուշուարնակ Յովակիմ Բունեանութեանց՝ մի անխոփոխ անդամ: 3. Բագուարնակ մեծապատիւ Գրիգոր Այվաղեանց մի անխոփոխ և տասը ծարեկան անդամներ: 4. Խորհրդոյ անդամ պարոն Յովհաննէս Աստաբեանցը երկու անխոփոխ անդամ (ապառիկ): 5. Խորհրդոյ անդամ և Ատննադպիր Սարգիսն Վարչամեանց և իւր անդամակից պարոն Թումայեանցն և Ապրեսեանցն միասին գտել են Բագու քաղաքում քա-

ռասուն և երկու տարեկան անդամներ: 6. Իշխան Պաւլ երկայնաբազուկ Արղութեանցն մի անխոփոխ անդամ: 7. Համախարնակ Յարութիւն Պետրեանն Ներսիսեանց մի անխոփոխ անդամ: 8. Նուխուսընակ պարոն Գրիգորն Դիլաբեանց մի անխոփոխ անդամ: 9. Հուշուարնակ պարոն Աւարելը Մատուրեանց երեք անխոփոխ անդամներ, որոնցից ստացած գումարը շահացրել է այնքան, որ Ընկերութիւնը օգուտ է ստացել ևս երեք հարիւր աւուր, որոյ մասին մենք կրկին պարտաւորութիւն ենք համարում յայտնել նորան հրապարակաւ մեր սրտեռանգն շնորհակալութիւնը: Բաց ի սրանից պարոն Մատուրեանցը իւր արժանապով նուիրարբութեամբը պարտաւորել է Ընկերութեան անդամներին մի ուրիշ նուիրարբութեամբ, տալով իւր սեպհականութիւնից 45 աւուր, արծաթ Ընկերութեան ազգային ընթերցարանի և գրադարանի գրեանց թիւը աւելացնելու համար, որ և արդէն ուղարկված են ուր հարկն է յիշեալ նպատակի համար Այս յիշեալ պարոնը իւր յաճախակի այցելութեամբ և բնծայարբութեամբը աշակերտուհեաց պակաս քաջաբերութիւն չէ ցոյց տուած ուսումնարանի մասին: 10. Ընկերութեան Գրադարանին բնծայել են զանազան գրեանք և յետագայ արժանապատիւ անձինքը: 1. Թաղէս Աւագ քահանայ Բուդաղեանցը 13 հատոր գրեանք և տասն ուսուցիչ: 2. Այրի երեցկին Հանգուցեալ Տէր Սերոյբէի Պոպովեան 35 հատոր: 3. Բագուարնակ Զարաբեան Տիրացու Մերոյբեան Աւանանցն 26 հատոր ընտիր գրեանք: 4. Արժտպետ Աւագ Գրիգորեանցն 10 հատոր: 5. Բագուարնակ Գրիգոր Այվաղեանց 14 հատոր: 6. Համախարնակ Սերոյբէ Բարաշամեանցն 4 հատոր: 7. Հուշուարնակ Մովսէս բէկ Սարուսեանցն մի հատ Տելեմար: 8. Համախարնակ Եկեղեցու Սարկաւագ Բաղասարն բազմատարեանց հինգ հատոր ընտիր գրեանք: 9. Բագուարնակ Մկրտիչ Մխիթարեանց վեց հատոր: 10. Հանգուցեալ Խաչատուր աղայ Աղաբեանց յիսուն հատոր: 11. Հուշուարնակ Յովհաննէս Գրիգորեանն Հասարակեանց քանի մի հին օրակցներ: 12. Խորհրդոյ անդամ ազնիւ Յովհաննէս Մկրտչեան Տէր Յակոբեանց 15 հատ կղեցիկ կարթեր զանազան կենդանեաց *):

Գանք այժմ իմ և Խորհրդոյ Անդամոց կառավարութեան, կարգադրութեան և այլ գործունեութեանց վերայ:

Տեսանելով, որ Ընկերութեան Օրիորդաց զբոսորդի աշակերտուհեաց և Մխիթարն ուսումնարանի տղայոց ուսան ասպարիզում կազ ի կազ

(*) Գրասան բնծայարբութիւն արել են նմանապէս Նախագահ Խորհրդոյ ժողովոյն Պ. Մովսէս Զոհրաբեանցն և Ատննադպիր Ս. Վարչամեանցն, որոնցից առաջինը նուիրել է 157 հատ գրեանք Հայոց և Թուրքաց լեզուներով, իսկ երկրորդը 52 հատ նմանապէս գտնական լեզուներով:

ընթացումը և զգալով անշուշտ հարկաւորութիւն մի առանձին վերատեսչի այս երկու դպրոցաց համար մենք միջնորդական նամակաւ առ Թեմական Առաջնորդն Համախոյ հրաւիրեցինք այն տեղի եկեղեցւոյ Սարկաւազ Աւետիք Փինաչեանցին, լրտեսելով յառաջագոյն նորա մի այդպիսի պաշտօնի համար ընդունակութենէր: Ուստի Փինաչեանցն գալով Քաղու ի 15 ապրիլի 1871 ամի, այն օրից վարումէ բաց ի վերատեսչութենից Հայոց լեզուի և կրօնուսուցչութեան պաշտօն, կատարում և Ընկերութեան միւս յանձնարարութիւնները: Վասն որոյ հոգալով նոյն Սարկաւազի ապրուստի և անփութ կատաւարութեան մասին և համեմատելով նորա ցոյց տուած աշխատութիւնը երկսեռ ուսանողաց վերայ և առ հասարակ ընկերութեան գործունէութեան անպարիզում, ի 1 ն յունիսի օրագրութեանն սահմանադրեցինք մինչ ցտանձին կարգադրութիւն խորհրդոյն ժողովոյ, որ առնելոց է յետ նորա Արեղայ ձեռնադրուելուն, ընկերութեան գումարից նշանակել առ այժմ իւրաքանչիւր ամիս քսան և հինգ ուրբ, որոյ մասին և յանձնել գանձապետ Պարոն Թումայեանցին սկսեալ ի 15 Էն ապրիլի շարունակաբար տալ սարկաւազ Փինաչեանցին պարտուպատշաճ ստորագրութեամբ ինչպէս հարկն է:

Ի պատիւ և ի յարգանս միջնորդական նամակաց Արազան Առաջնորդին Համախոյ թեմի Անդրեաս Արքեպիսկոպոսի, խորհուրդը ընդունելով երկու պատանիներ Աստուածատուն Գալստեանց և Ներսէս Արեւեանց որպէս որպեզիր, առանձին օրագրութեամբ ի 30 յունիսի և ի 13 հոկտեմ: սահմանադրեցին վասն ապրուստի յիշեալ անձանց (որոնք շարունակուած են իւրեանց ուսումը), մինչ ցտարտիլ նոցա հասուցանել ի տարին իւրաքանչիւրին հարիւր ուրբ, զորս նոքա ստանուած շարունակ առաջինը ի 1-Էն Սեպտեմբերի, իսկ երկրորդն ի 13 Էն հոկտեմբերի 1871 ամի:

Հարցաքննութեան օրը անցեալ տարի խորհրդոյ Անդամք շտեմանելով ծխական և օրիորդական դպրոցներում ուսանող մանկտեանց մէջ մի նախանձնի յառաջադիմութիւն և ակն յայտնի իմանալով, թող ընթացութեան պատճառը ըստ մեծի մասին այն է, որ այս դպրոցները որպէս բարձի թողի արած մնացել են մի միայն ուսուցչաց իրաւանց ներքոյ առանց հոգաբարձուաց խնամքի և վերատեսչութեան, և ի վերայ այսր ամենայնի ընկերութեան գումարը անընդհատ գործ է անվում: առանց փոխադարձ արդիւնաւորութեան. վասն որոյ վերոյիշեալ դպրոցաց թրջուառ դրութիւնը բարուքելոյ ազգաւ ի 10 Սեպտեմ: սահմանադրեցին առաջադրել որպէս Հոգաբարձուաց՝ նմանապէս և ընկերութեան ժողովոյ բարձր խորհրդական Անդամոց, որ իւրաքանչիւրը նրանցից նեղութիւն յանձն առնու ամենայն շաբաթ նշանակեալ օրերում այցելութիւն առնել

օրիորդաց և ծխական դպրոցներին և ապա հետեւել, նախ՝ որ ուսուցիչները իւրեանց սահմանադրած ժամանակին դասատուութիւնը սկսեն. երկրորդ՝ լսել նոցա օգտաւէտ առաջարկութիւնները կամ գանդատը որպիսի և իցէ ուսումնարանապատկան առարկայի համար: Երրորդ՝ եթէ ժամանակը ներքէ՝ մասնաւոր կերպով հարցախորձել քանի մի աշակերտաց, զուցէ գտնուին այնպիսի ընդունակները, որոց խղճալի գրութիւնը թող չէ տալիս հաստատապէս ընթացող ուսման անպարիզում, և այս մասին կամ առաջարկել խորհրդին նորա նիստի օրերում, կամ՝ յիշել առանձին մատենում, զոր յանձնուած է Տեսչին վասն ստորագրութեան այցելու Հոգաբարձուաց: Եւ ևս նմանապէս հետ շննալով այցելութեան պարտաւորութիւնից՝ սրբազան պարտք եմ համարում կատարել իմ այցելութիւնը:

Նուխուայ քաղաքացի երեսասարդ Աւագն Գրիգորեանց գտնուելով ընկերութեան հոլանաւորութեան ներքոյ որպէս որպեզիր, թէպէտ իւր ուսումը ըստ չափու կարողութեան շարունակից Քաղուայ գիմնաշխույժ մինչ ցհինգ տարի, և կարողացաւ անցանել մինչև չորրորդ դաստուն, ստանալով Ընկերութեան գումարից իւրաքանչիւր տարին հարիւր ուրբի, բայց որովհետև նորա հասակը ու անձնական կարիքը արդեկեցին Գրիգորեանցին շարունակել իւր ուսումը, վասն որոյ ներկայանալով Խորհրդին, խնդրեց ազատ կացուցանել և արձակել նորա Ընկերութեան հովանաւորութիւնից: Անդամք Խորհրդոյ խմանալով, որ Գրիգորեանցը չէ կարող առանց այլ իմն օգնականութեան իւր համար ապրուստ ձարել քաղաքում, և ունենալով ի նկատի, որ Աւագն Կաթողիկոսի առանձին կոնդակի գորութեամբ Խորհրդոյ անդամք տեղոյս Ծխական ուսումնարանի գործքերում ունին իրաւունք հաղորդակցութեան, վասն որոյ յառաջագոյն միարանկով այս մասին հոգաբարձուաց հետ օրագրութեամբ ի 13 հոկտեմ: ընդունեցին նրան վարժապետ նոյն ուսումնարանում, նշանակելով նորա համար ուձիկ 150 ուրբի տարին ուսումնարանի գումարից:

Օրիորդաց ուսումնարանի Ռուսաց լեզուի վարժուհի Եկատարինայ Նիկողայեվնայի ջերմեանդ աշխատութիւնը տեսանելով, անդամք օրագրութեամբ ի 27 հոկտեմ: նշանակեցին նորա ուձիկը ի անդին հարիւր քսան ուրբոյ, որ ստանուէր յառաջ, հարիւր յիսուն ուրբի սկսեալ ի 1Էն հոկտեմբերի:

Այժմ ի ցոյց հանդիսականացդ կամենումս կարճ ի կարճոյ յայտնել ընկերութեան գումարների շրջանը քաղելով նորա հաշուամատենից, թէ որքոն գումար ունէր ընկերութիւնը ի 1 յունիսի վարի 1871 ամի, ընթացս նոյն ամի ո՞ր քան

ծտիւք է ունեցիլ և թէ որքան է մնում առ 1 յունվարի 1872 ամի (*).

Ահա վրձացնում եմ խօսքս, ո՛վ բարեկամք և եղբարք իմ, յայտնելով Ձեզ հետեւեալ բարենպաստակ ձեռնարկութիւնը խորհրդոյն ժողովոյ.

Արովհետև ընկերութեան օրիորդաց ուսումնարանը, տպարանը, գրատարանը նմանապէս և տրդացոց գործոցը առանձին առանձին տնկերում տեղաւորվելով Ընկերութեան կրամական միջոցները նուազացնում են, քան որդի կամենալով այս անընդհատ ծախքի առաջը առնել, և ի վերայ այդ ամենայնի ի նկատի ունելով և այն, որ եթէ Ընկերութիւնը սկսէր յիշեալ ուսումնարանի և տպարանի համար նոր ի նորոյ շինութիւններ գնել, հարկաւոր էր մեծ գումար, ուստի խորհուրդը միջնորդութեամբ թեմակալ Առաջնորդին Շամախոյ դիմեց առ Ահհապատ Կաթուղիկոն ամենայն Հայոց և խնդրեց, որ նորին Ահհապատութիւնը բարեհաճի թողուլ Ընկերութեան տեղոյս նորաչէն եկեղեցոյ բակը, որի մէջ կարողանայ շինութիւն առնել, Ստանալով լուծումն ներկայ առաջարկութեանը, Խորհուրդը սկսեց և ահա շուտով կվերջանայ, որպէս և Գուք կարող էք տեսնել նոյն շինութիւնըր, Բայ ի տպարանից և օրիորդաց ուսումնարանից պիտի տեղաւորվին նոցա մէջ նաև Թեմական ուսումնարանը, Կրթարանը, Թանգարանը և Առաջնորդարանը:

Այս շինութեանց համար Ընկերութիւնը նշակել է իւր գանձարանից և ծախս է արել մինչև ցայժմ 6031 մանէթ, որոց մանրամասն հաշիւը ահա կարող էք տեսնել միւս հաշիւների հետ Պարոն Գանձապետի կարգալու հաշուաթերթերում:

Կարելի է յուսալ, որ յետ այսօրիկ Ընկերութիւնը կարող է փոքր ինչ սրտի հանգստութիւն ստացած ապաշայտմ մխիթարվիլ, որ նա ունի քանի մի ամենահարկաւոր սեպհականութիւններ, որք ժամանակին յառաջը կառնեն այն աւելորդ ծախքերի, որ այժմ կամայ ակամայ գործ է ածում: Ապա ուրեմն, կրկնուեմ, յետ այսօրիկ Ընկերութիւնը հաստատուն հիմն արկանելով Բաղոս քաղաքում, յոյս կայ, որ նորա գործունեութեան շրջանը կկորոնանայ այս տեղ, և անշարժ մնալով շտեպարիտուի ոչ մի սրտաճառու մի այլ քաղաք, տարածելով այս տեղից իւր գործունեութիւնը և բարեգործութիւնը ամենայն տեղ, եթէ Աստուծոյ նախախնամութեամբը նորա կրամական միջոցները ևս առաւել կուժուանան և

կտան քաջապետութիւն գործունեայ և բարերար Անդամներին:

Մ ո Վ լ Է ՝ Ս Ր ա ղ Ի ն Է լ Ե լ Օ ՝ Դ ր ա ղ Ե լ Ե ղ .

Է 23 Յունի 1872 ՝

Ի Ը ՝ ՝

Ց Ո Ւ Ց Ը Կ

ամենամեջ և աղքատամեջ հիմնադրիւր և անփոփոխ անդամոց Մարտապետական ընկերութեան մինչև 1871 ընտանեւը, և նոյն քրտմական ընթացակէտը-նիւնը:

Թիֆլիզու բնակիչ հանգուցեալ աստիճանաւոր Ալէքսէյ Յարութիւնեան տէր Աուկասեանց	5000
Շուշլայ քաղաքացի Ներսէս Մկրտչեան Կրասիլնիկեանց	2000
Շուշլայ քաղաքացի աստիճանաւոր Մովսէս Զոհրապեան Զոհրապեանց	600
Թիֆլիզու բնակիչ հանգուցեալ աստիճանաւոր Գաիթ Արտեմի Ռոստամեանց	500
Շուշլայ քաղաքացի Գրիգոր Հայրապետեան Թումայեանց	500
Շուշլայ քաղաքացի Մուսայէլ Դանիէլեան Շահգեղամեանց	700
Բազուայ քաղաքացի հանգուցեալ Աերդէյ Կրակոսեան Այվազեանց	500
Շամախու քաղաքացի աստիճանաւոր Գեորգ թէյ Պողոսեան Լալայեանց	700
Շուշլայ քաղաքացի Յակոբ Իսահակեան Ապրիսեանց	300
Շուշլայ քաղաքացի Գաիթ Յովհաննէսեան Ազամեանց	500
Շուշլայ քաղաքացի Օհանջան Գրիգորեան Լախումեանց	300
Շուշլայ քաղաքացի Սարգիս Յարութիւնեան Գրիգորեանց	300
Շուշլայ քաղաքացի Սարգիս տէր Յովհաննէսեան տէր Գրիգորեանց	700
Շուշլայ քաղաքացի Գեորգ Ամիրումեանց Լաշտարեան քաղաքացի Գրիգոր Իսահակեան Մարտանեանց	100
Շուշլայ քաղաքացի Գրիգոր Իսահակեան Աղամուկեանց	100
Նուխվայ բնակիչ Գրիգոր Յովհաննիսեան Գրիտարեանց	100
Շուշլայ քաղաքացի Կարապետ Պարոսեան Միրայեանց	100
Բազուայ քաղաքացի Մկրտիչ Յովհաննիսեան Աղամուկեանց	100

(*) Կրամեց հաշիւը ռեքարտներու կտտանայ Ընկերութեան գանձապետից: